

**Eryci[i] Pvteani Pietatis Thavmata In Bernardi Bavhvi[i]
è Societate Iesv Protevm Parthenivm**

Puteanus, Erycius

Antverpiæ, 1617

Z. Proteus mundus, Dei index. Proteus Christus, Virgo Ειδοθεα. ille Deus & homo, hæc Mater & Filia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70659](#)

ad ignem, à nocte ad diem vota ac desideria erigent; Cælestes erunt. Tu ô Vates, dum hīc viues, istic loquēris tamen; dum hīc loquēris, istic viues. Quam sic laudasti Virginem, non propitiam modò, sed & præsentem habiturus; imò præsentem, quia propitiari. Iuuat, vbi adest: ac propterea adest, vt iuuet. Sed interim cælo Proteum donat: amat laudes, quæ non poterant, nisi stellis omnibus explicari: amat Proteum, qui non poterat, nisi in cælo scribi. Alij & profani versus, libri, volumina, satis in terrâ felicia sunt, cortici, ligno, æri, inscripta: hic quia versus & librum & volumen facit, æternitatis prærogatiuà quadam dignus fuit: quia pius, in cælum ascendit, & trans fusis per vastū illud corpus formis, ipsum induit, Dotibúsque Virginis insigniuit. Prorsus igitur scribendi felicitatem, inscribendi pietas excipiat: inscriptos cælo versus, scriptos in cælo dixeris.

THAVMA Z.

Proteus mundus, Dei index. Proteus Christus, Virgo Eidoëa. ille Deus & homo, hac Mater & Filiæ.

MVNDVM esse numen profanus Scriptor ait,
Plinius, lib. 11. cap. 1. Maternum, immensum, neque genitum neque interitulum cumquam. Ait, sed profanus. Genitum & interitulum scimus: immensum nomen, non numen esse. Hoc nomen qui laudare tantum

tum voluit, stilum & elogium huc transferat: Proteum esse mundum credam: plenum, perfectum, ordine & pulchritudine suâ absolutum. Ut varia Natura est: ita rerum omnium formas Proteus capit. Terra angusta est, cælum induit: cùm ubique vim, potentiam, prouidentiam Veri Aeternique Dei insinuet, hic ostendit. In aliis igitur credimus Deum; in sublimi, ut sic dicam, vides. Stellis lucet, orbibus regit, tonitru monet, fulmine terret. Omnibus maior, lucendo, regendo, monendo, terrendo numen suum loquitur, & cultum à totâ naturâ exigit. Sed ô Deus! Protei caussâ quid mundum nomino, & cælum admiror? Filium tuum nobis dedisti: hic Proteus est. nasci è Virgine voluisti: hæc Εἰδοθέα est. Christus, inquam, Proteus est: Virgo Εἰδοθέα. Quidquid in mundo pulchrum, Christo adscribo: quidquid in cælo illustre, donante Filio Mater accepit. Filium adoro, Matrem veneror: etiam in Matre Filius magnus est. Iterum, hic, quem adoro, Proteus est, sed æternus: hæc, quam veneror, Εἰδοθέα est, sed Mater. Etiam Filia, quia quem Deum & Hominem peperit, Patrem & Filium habet. Itaque cedat Homerica & facessat

Πρωτέος ἴφθίμου δυγάμης ἀλίοιο γέρεντος:

*Clari Gnata senis Protei, Diuīque marini:
δυγάμη enim doctrinæ caussâ fingitur: Proteo
edita, vt informis Pater distinctas rerum imagines*

K 3 acci-

78 PIETATIS THAVMATA

acciperet. Et quid tamen hoc aliud, quām vt è filiā pater nasceretur? Tantum verò fabula, et si mendacio cæca, ausa non fuit. fieri posse, humānā naturā vestita Diuinitas ostendit, quam lucem & veritatem appellamus. Breuiter: E'idoθēa nostra Protei nostri Mater est: sed vt filiæ nomen faciliùs tribuas, Virgo permanxit. Virgo igitur & Mater. Sic Deum concepit vtero & enixa est, vt cælo maior esset, & purissimis visceribus immensa sidera vinceret: sed in cælum assumpta, & tot facibus circumdata, vt è sublimi reluceret, & virginis Virtutum radiis benigna in genus humānum esset. Ad summam, Mundus Proteus est, vt Christum verum esse Proteum; & Christus Proteus, vt MARIAM veram E'idoθēav fateamur. Proteus ille Deus & Homo: sed quia Deus, nasci è Virgine debuit. E'idoθēa, Virgo & Mater: sed quia Virgo, cælo, & stellis omnibus digna fuit.

T H A V M A H.

Diuinā genesi Naturam, & humana mentis lumen obfuscari. Versum esse librum mirum est, & multitudinem in monade. Protei voces, syllabæ, litteræ ad examen ductæ. tereantuſ Pythagorica. Numerus humanus.

OVIRGO, quid maius est, quām Matrem esse Dei? Tot stellis cincta, tot Dotibus ornata,